

Uczennice ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi w Prywatnym Liceum Sióstr Nazaretanek

I. Uzasadnienie

Nauczyciele Prywatnego Liceum Sióstr Nazaretanek indywidualizują pracę z uczennicą odpowiednio do jej potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczennicom w Szkole polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych. Podstawą działań w tym zakresie jest misja szkoły, Rozporządzenie MEN z dn. 9 sierpnia kwietnia 2017 w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz filozofia IB: „IB wyraża przekonanie, że wszyscy uczniowie powinni mieć równą szansę pełnego zaprezentowania swych umiejętności w czasie egzaminów. Typowe warunki egzaminacyjne mogą jednak uniemożliwić zaprezentowanie prawdziwego poziomu osiągnięć uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W takich sytuacjach IB może udzielić prawa do specjalnych dostosowań”. (por. Access and inclusion policy, 2022, p. 1).

II. Założenia podstawowe

1. Uczennice mogą wymagać dostosowania warunków i form nauczania ze względu na jedną lub kilka z następujących barier:
 - 1.1 ograniczona znajomość języka (rodzimy lub najmocniejszy język nie jest językiem uczenia się),
 - 1.2 różnice kulturowe,
 - 1.3 niedosłuch,
 - 1.4 specjalne potrzeby edukacyjne, w tym uzdolnienia,
 - 1.5 niepełnosprawność ruchowa,
 - 1.6 problemy zdrowotne,
 - 1.7 zdrowie psychiczne,
 - 1.8 dyskalkulia,
 - 1.9 ograniczone przetwarzanie informacji,
 - 1.10 trudności z czytaniem,
 - 1.11 problemy ze wzrokiem,
 - 1.12 społeczno-emocjonalne,
 - 1.13 trudności z pisaniami.

Wymagania formalne dotyczące dostosowania warunków i form nauczania:

- 2.1 orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- 2.2 opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej specjalistycznej,
- 2.3 opinia lekarska,
- 2.4 pozytywna opinia Rady Pedagogicznej:
 - a) wydana na wniosek nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

- b) wydana na wniosek prowadzących zajęcia z uczennicą objętą pomocą psychologiczno-pedagogiczną ze względu na trudności wymienione w punkcie 1,
 - c) wydanej na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniej uczennicy, która była objęta w szkole pomocą psychologiczno-pedagogiczną ze względu na trudności wymienione w punkcie.
3. Identyfikacja uczennic szczególnie uzdolnionych:
- 3.1 nauczyciel rozpoznający szczególne uzdolnienia uczennicy w zakresie realizowanego przedmiotu zgłasza psychologowi szkolnemu swój wniosek o szczegółową diagnozę,
 - 3.2 psycholog szkolny udostępnia nauczycielom danej uczennicy *arkusz identyfikacji ucznia zdolnego* oraz przeprowadza wywiad z uczennicą i jej rodzicami (prawnymi opiekunami) a w razie konieczności podejmuje współpracę ze specjalistami poradni psychologiczno-pedagogicznej,
 - 3.3 psycholog szkolny analizuje wyniki zebranych informacji, określając obszary szczególnych uzdolnień oraz obszary zdiagnozowanych trudności uczennicy i przedstawia wyniki badań Radzie Pedagogicznej,
 - 3.4 nauczyciele, we współpracy z psychologiem szkolnym i wychowawcą klasy, opracowują dostosowania wymagań edukacyjnych dla uczennicy szczególnie uzdolnionej,
 - 3.5 psycholog szkolny omawia wypracowany plan działań z uczennicą i jej rodzicami (prawnymi opiekunami).

III. Egzaminy końcowe w Programie Matury Międzynarodowej (IB DP)

- 1. Dostosowania warunków egzaminów końcowych niewymagające autoryzacji IB:
 - 1.1 wyznaczenie odrębnej sali egzaminacyjnej,
 - 1.2 ustalenie miejsc w sali egzaminacyjnej,
 - 1.3 stworzenie możliwości przyjęcia leków lub posiłków wynikających z aktualnego stanu zdrowia,
 - 1.4 obecność pielęgniarki lub psychologa,
 - 1.5 korzystanie z urządzeń (np. aparatu słuchowego), z których uczennica korzysta na co dzień,
 - 1.6 przerwy na odpoczynek w sytuacjach uzasadnionych stanem psychofizycznym uczennicy,
 - 1.7 wydłużenie czasu pracy nad samodzielną dyplomową pracą badawczą (EE), esejem z TOK i egzaminami wewnętrznymi (IA) w stosunku do szkolnych terminów granicznych.
- 2. Dostosowania wymagające autoryzacji przez IB (uszczegółowione w „Access and inclusion policy“):
 - 2.1 wydłużenie czasu na egzaminach ustnych oraz pisemnych,
 - 2.2 wydłużenie czasu na egzaminach rozumienia ze słuchu,
 - 2.3 przeniesienie na kolejną sesję,

- 2.4 przesunięcie daty złożenia do systemu pracy dyplomowej (EE), eseju z TOK i egzaminów wewnętrznych (IA) w stosunku do oficjalnych terminów wyznaczonych przez IB,
 - 2.5 dodatkowe sesje poprawkowe,
 - 2.6 zmodyfikowane arkusze papierowe,
 - 2.7 zmodyfikowane arkusze elektroniczne,
 - 2.8 tekst do nagrań audio,
 - 2.9 opisy obrazków,
 - 2.10 dostosowanie pytań ze względu na daltonizm,
 - 2.11 wyznaczenie osoby do nazywania kolorów dla osób z daltonizmem,
 - 2.12 osoba odczytująca polecenia,
 - 2.13 program odczytujący tekst,
 - 2.14 czytający długopis,
 - 2.15 Scrip reader for lip Reading
 - 2.16 edytor tekstu,
 - 2.17 skryba,
 - 2.18 program rozpoznający mowę,
 - 2.19 organizator graficzny,
 - 2.20 czterofunkcyjny kalkulator,
 - 2.21 program przekształcający tekst na mowę,
 - 2.22 transkrypcje,
 - 2.23 mówiący kalkulator,
 - 2.24 asystent ortografii.
3. W przypadku wystąpienia okoliczności pozostających poza kontrolą uczennicy na dwa tygodnie przed lub w czasie sesji egzaminacyjnej, które mogą wpłynąć niekorzystnie na jej wyniki egzaminacyjne, koordynator IB DP składa w imieniu uczennicy wniosek do IB o zastosowanie specjalnych kryteriów.
 4. Wniosek, o którym mowa w pkt 3 musi wpłynąć w nieprzekraczalnym terminie 10 dni od napisania ostatniego komponentu danego przedmiotu. Do wniosku musi być załączona odpowiednia dokumentacja i oświadczenie koordynatora IB DP.
 5. W przypadku uznania zasadności przedstawionych we wniosku argumentacji, IB może zezwolić na:
 - 5.1 przedłużenie terminu – przypadek ten dotyczy przedkładanych IB komponentów (np. pracy dyplomowej lub eseju z teorii wiedzy) bądź też komponentów ocenianych wewnętrznie (Internal Assessment),
 - 5.2 przeniesienie rejestracji na egzaminy pisemne na wybraną kolejną sesję egzaminacyjną,
 - 5.3 ustalenie brakującej oceny na podstawie dostępnych danych (np. oceny za inne komponenty lub oceny przewidywanej), w przypadku gdy uczennica nie podeszła do arkusza z danego przedmiotu w wyniku nieprzewidzianej sytuacji mającej miejsce do

24h przed egzaminem. Jeśli uczennica opuściła więcej niż jeden arkusz, IB pozostawia sobie prawo do decyzji, czy dana ocena może zostać wystawiona.

5.4 dostosowanie harmonogramu matur pisemnych,

5.5 alternatywne miejsce pisania egzaminów.

6. Przed rozpoczęciem nauki w programie, koordynator informuje uczennice i rodziców (prawnych opiekunów) o możliwym zakresie dostosowań warunków egzaminacyjnych i zgodnych z wymaganiami IB.

7. Uczennica ubiegająca się o dostosowanie warunków egzaminacyjnych powinna w wyznaczonym czasie:

7.1 przed przystąpieniem do nauki w programie przedstawić Koordynatorowi opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej wydanej nie wcześniej niż w roku szkolnym poprzedzającym rozpoczęcie nauki w IB DP, zawierającą:

- a) datę i podpis osoby przeprowadzającej badanie,
- b) nazwę organu przeprowadzającego badanie,
- c) imię, nazwisko i funkcję osoby przeprowadzającej badanie,
- d) opis diagnozowanego problemu,
- e) zalecenia co do sposobów dostosowania warunków egzaminu.

7.2 do końca września kl. 2 IB przedstawić Koordynatorowi:

- a) tłumaczenie przysięgłe na język angielski ww. dokumentu,
- b) pisemną opinię nauczyciela/nauczycieli wydaną w języku angielskim, lub inną wybraną przez niego dokumentację (np. prace klasowe, testy), potwierdzającą zasadność i skuteczność przyjętych dostosowań,
- c) pisemną zgodę ucznia oraz jego rodzica/prawnego opiekuna na wykorzystanie wyżej wymienionych dokumenty do celów przyznania dostosowań warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego.

8. Koordynator przesyła wymaganą dokumentację i przedstawia własne uzasadnienie w systemie IBIS w terminie określonym przez IB, jednak nie później niż 6 miesięcy przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej.

9. O przyznaniu możliwych dostosowań warunków egzaminacyjnych, na podstawie przedłożonej dokumentacji, decyduje wyłącznie IB.

IV. Podział odpowiedzialności

1. Odpowiedzialność uczennicy i jej rodziców (prawnych opiekunów):

1.1 zgłoszenie psychologowi szkolnemu rozpoznanych trudności w uczeniu się,

1.2 zapoznanie się z wymaganiami dotyczącymi formalnego poświadczenia zgłaszanych trudności,

1.3 przedłożenie koniecznej dokumentacji w określonych przez szkołę terminach.

2. Odpowiedzialność nauczycieli:
 - 2.1 dostosowanie wymagań edukacyjnych,
 - 2.2 monitorowanie i ewaluowanie zastosowanych dostosowań,
 - 2.3 identyfikowanie pojawiających się trudności i zgłaszanie ich wychowawcy oraz psychologowi szkolnemu,
 - 2.4 współpraca z psychologiem szkolnym w zakresie rozpoznanych obszarów i koniecznych form wsparcia uczennicy,
 - 2.5 pomoc uczennicy ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi we właściwym wyborze przedmiotów w IB DP,
 - 2.6 upewnienie się, że uczennica na co dzień korzystała z dostosowań, o które ubiega się na czas sesji egzaminacyjnej,
 - 2.7 wydanie na prośbę uczennicy IB pisemnej opinii w języku angielskim, lub innej wybranej dokumentacji (np. prace klasowe, testy), potwierdzającej zasadność i skuteczność przyjętych dostosowań.

3. Odpowiedzialność psychologa szkolnego:
 - 3.1 współpraca z nauczycielami i wychowawcami w obszarze wsparcia uczennicy o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
 - 3.2 nadzorowanie procesu aktualizacji opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej dla uczennic IB,
 - 3.3 współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną w zakresie badań diagnostycznych uczennic.

4. Odpowiedzialność Koordynatora:
 - 4.1 informowanie uczennic i ich rodziców (prawnych opiekunów) o możliwych dostosowaniach warunków egzaminacyjnych w IB DP,
 - 4.2 pozyskanie pisemnej zgody uczennicy i jej rodziców (prawnych opiekunów) na podjęcie procedury o przyznanie dostosowań warunków egzaminacyjnych,
 - 4.3 uzyskanie poświadczenia Dyrektora Szkoły dla wniosku o dostosowanie wymagań egzaminacyjnych,
 - 4.4 zebranie pełnej dokumentacji i złożenie wniosku do IB.

5. Odpowiedzialność Dyrektora Szkoły:
 - 5.1 zapewnienie koniecznego wsparcia merytorycznego i szkoleń dla nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - 5.2 zapewnienie uczennicom i nauczycielom stałego wsparcia psychologa i pedagoga szkolnego,
 - 5.3 kontrolowanie zgodności podejmowanych przez nauczycieli zadań z wytycznymi MEiN i IB,
 - 5.4 zapewnienie realizacji przyznanego dostosowań w czasie egzaminów.

V. Inne dokumenty dostępne w szkole, regulujące specyficzne zagadnienia dotyczące pracy z uczennicami:

1. Szczegółowe wytyczne dotyczące warunków i sposobu dostosowania egzaminu maturalnego w IB DP znajdują się w „Diploma Programme Assessment Procedures” na dany rok szkolny.
2. International Baccalaureate Organisation. (2022) *Access and inclusion policy*. Cardiff: Peterson House.
3. International Baccalaureate. (2022) *Adverse circumstances policy*. Cardiff: Peterson House.
4. International Baccalaureate Organisation. (2019) *Meeting student learning diversity in the classroom*. Cardiff: Peterson House.
5. “Regulamin udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Zespole Szkół Sióstr Nazaretanek”.